

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért jelen formájában nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt előterjesztés valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

TERVEZET

2013. évi törvény a halgazdálkodásról és a hal védelméről

Az Országgyűlés az állat- és növényvilág természetes sokféleségének fenntartása, folyamatos megújulása, a halgazdálkodási jognak és a haltermelésnek a piacgazdaság követelményeivel, valamint a vízi élővilág és a vizek természeti környezete védelmével harmonizáló gyakorlása érdekében a halgazdálkodás feltételeinek meghatározására a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény tárgya és hatálya

1. § (1) E törvény a halgazdálkodási jog gyakorlásának feltételeit, a Magyarország területén levő halgazdálkodási vízterületeken és azok partján folyó, a halgazdálkodással, a hal és élőhelyének védelmével összefüggő tevékenységeket, valamint az ezeket végző vagy befolyásoló személyek – különösen a halgazdálkodásra alkalmas vizek és vízilétesítmények üzemeltetői, valamint a halgazdálkodási vízterületet és partját egyéb jogcímen használók, a vízhasználók – jogait és kötelezettségeit, továbbá a halgazdálkodási igazgatással összefüggő feladat- és hatásköröket, továbbá a halak és haltermékek kereskedelmének feltételeit szabályozza.

(2) E törvény hatálya a horgászat, a haltermelés, a tiltott eszközök és módok, a halászati őrzés, a halkereskedelem, a halállományt vagy táplálékforrását veszélyeztető állatfajok gyérítése, a külföldről származó egyedek telepítése vonatkozásában a haltermelő létesítményre is kiterjed.

(3) Természetvédelmi oltalom alatt álló hal és más hasznos víziállat esetében e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

a) bányató: olyan, a bányaművelés befejezését követően fennmaradt állóvíz, amely külszíni és földalatti bányászati tevékenység során az ásványi nyersanyagok feltárása és kitermelése következtében a felszín alatti vízkészletből alakult ki, és amelynek medrét a bányászat során kialakított terepmélyedés képezi;

b) hal: a halak vagy a körszájúak csoportjába tartozó állatfaj, valamint ezek egyedfejlődési alakjai;

c) hal kifogása: halnak és más hasznos víziállatnak a halászat vagy a horgászat során történő megfogása, és a vízbe vissza nem engedése (megtartása);

d) halastó: olyan mesterségesen létesített haltermelési létesítmény, amely vízfeltöltést és lecsapolást biztosító műtárgyakkal (zsilipekkel) rendelkezik, ideértve a teletető és ivadéknevelő tavakat, valamint a táp- és lecsapoló csatornákat;

e) halállomány: a hal és a más hasznos víziállatok összessége;

- f) *halászat*: a halnak vagy más hasznos víziállatnak megengedett módon és eszközzel halgazdálkodási vízterületen történő, rekreációs vagy kereskedelmi célú fogása, továbbá gyűjtése, ide nem értve a horgászatot;
- g) *halgazdálkodás*: a természetes vizek halállományának védelmével, megújításával és hasznosításával összefüggő tevékenységek, valamint az akvakultúra és az egyéb haltermelési tevékenységek gyűjtőfogalma;
- h) *halgazdálkodási vízterület*: az a – legnagyobb vízállás esetén – minimum 0,5 hektár kiterjedést elérő vízfolyás vagy állóvíz, amely jellegének megváltoztatása nélkül időszakosan vagy állandóan alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására, ide nem értve a haltermelési létesítményt;
- i) *halgazdálkodási vízterület partja*: védművekkal ellátott vízterület esetén a védmű mentetlen oldalának alapjától kifelé számított 100 méteres, védmű nélküli vízterületeknél az aktuális partvonalától számított 200 méteres sáv területe;
- j) *haltermelés*: a Tanács 1198/2006/EK rendelete szerinti akvakultúra gyűjtőfogalmon belül valamely halfaj állományának élelmiszer előállítás célból mesterséges módon történő termelése;
- k) *haltermelési létesítmény*: olyan létesítmény, amelyet haltermelésre használnak, ilyen célra terveztek és engedélyeztek, valamint a benne tartott halállományok a termelési folyamat ideje alatt az üzemeltető tulajdonát képezik, továbbá minden olyan 0,5 hektárnál kisebb vízterület, amely magántulajdonú ingatlanon fekszik és hasznosítása többcélú;
- l) *holtág*: a folyó azon mederrésze, amelyet a folyó természetes úton, irányának megváltoztatásával elhagyott, vagy amelyet szabályozási célból leválasztottak róla;
- m) *horgászat*: a halgazdálkodási vízterületen a halnak megengedett módon és horgászszerszeggel (készséggel) vagy a csalihalnak 1 négyzetméternél nem nagyobb emelőhálójával való fogása;
- n) *más hasznos víziállat*: a rák, a béka, a kagyló, a pióca, a csövjó féreg, az árvaszúnyog, egyéb haltáplálék-szervezet, valamint ezek egyedfejlődési alakjai;
- o) *meder*: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít;
- p) *nyilvántartott halgazdálkodási vízterület*: olyan halgazdálkodási vízterület, amelyet a halgazdálkodási hatóság nyilvántartásba vett, és amelyre halgazdálkodásra jogosult nyilvántartásba vehető vagy a halgazdálkodási hatóság a halgazdálkodási jog jogosultját már rögzítette;
- q) *telepítés*: a hal vagy más hasznos víziállat egyedének vagy állományának hasznosítási céllal történő kihelyezése halgazdálkodási vízterületre;
- r) *természetes állóvíz*: a szárazföld mélyedéseiben elhelyezkedő, minden oldalról zárt álló víztömeg, mely természetes folyamatok hatására jött létre;
- s) *vízfolyás*: minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik;
- t) *vízhasználat*: az a tevékenység, amelynek következménye a víz lefolyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása;
- u) *vízhasználó*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe;
- x) *vízilétesítmény*: az a mű, műtárgy, berendezés, felszerelés vagy szerkezet, amelynek rendeltetése, hogy a vizek lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét, medrének vagy partjának állapotát, a vizek kártételeinek elhárítása, a vizek hasznosítása, megfigyelése céljából befolyásolja;
- y) *víz tározó*: a felszíni vizek időszakonkénti feleslegének összegyűjtésére és tározására épített létesítmény.

3. Alapelvek

3. § Magyarország halgazdálkodási vízterületeinek halállománya nemzeti kincs, természeti érték és gazdasági erőforrás, amelyet a társadalomnak védeni kell, természetes megújulását elősegíteni, hasznosítását pedig a fenntarthatóság szempontjai szerint kell tervezni és megvalósítani.

4. § Halgazdálkodási vízterületnek minősül minden olyan fél hektárt elérő vagy meghaladó kiterjedésű vízfolyás vagy állóvíz, amely jellegének megváltoztatása nélkül időszakosan vagy állandóan alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására és nem haltermési létesítmény.

5. § (1) A halgazdálkodás a halállományok fenntartásának, illetve gazdasági hasznosításának módja, amely magában foglalja a halgazdálkodási vízterületeken történő horgászati és halászati hasznosítást, valamint a haltermelési létesítményekben megvalósuló akvakultúra gazdálkodást.

(2) Haltermelés haltermelési létesítményen és nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen folytatható.

(3) A halgazdálkodási jog a halgazdálkodási vízterület elsősorban horgászati, másodsorban vegyes – halászati és horgászati –, egyéb megoldás hiányában halászati hasznosítására jogosít.

6. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, Magyarország halgazdálkodási vízterületein élő halak a Magyar Állam tulajdonát képezik és jogszerű kifogásukkal vagy elhullásukkal kerülnek a halgazdálkodásra jogosult tulajdonába.

(2) A hal kifogására az adott halgazdálkodási vízterületen halgazdálkodásra jogosult, vagy az általa a halfogásra jogosító okmányokkal felhatalmazott engedélyes személy jogosult. Az engedélyes személy a kifogással megszerzi a hal tulajdonjogát.

II. FEJEZET

A HAL ÉS ÉLŐHELYÉNEK ÁLTALÁNOS VÉDELME

4. A hal élőhelyének védelme

7. § A halgazdálkodási vízterületen minden tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a halállományok fennmaradását és természetes módon történő megújulását lehetővé tegye, illetve ne akadályozza.

8. § (1) A halgazdálkodásra jogosult köteles a hasznosított vízterület halállományát, életközösségét, valamint a hal élőhelyét védeni, a hal természetes táplálékszerzését és szaporodását elősegíteni, áradás, vagy a víztest kiszáradásának veszélye esetén a halállomány mentését elvégezni.

(2) A veszélyeztetett halállományok mentése a halgazdálkodásra jogosult kötelezettsége. Amennyiben az adott vízterületen nincs halgazdálkodásra jogosult, az állomány mentését a halgazdálkodási hatóság rendelheti el.

9. § (1) A halállományok telelő és szaporodó helyeinek védelméről halgazdálkodási vízterületenként külön gondoskodni kell.

(2) A halgazdálkodási hatóság az (1) bekezdés szerinti helyet halgazdálkodási kíméleti területnek jelölheti ki, és halfogási tilalmat rendelhet el.

(3) A halállományok telelő és szaporodó helyein, különösen halgazdálkodási kíméleti területen, a halgazdálkodási hatóság a halállomány védelme érdekében indokolt esetben kezdeményezheti az egyéb vízhasználati módok hatósági korlátozását.

10. § (1) Ha a halgazdálkodási vízterületen vagy annak meghatározott részén a halállomány vagy élőhelyének védelme indokolja, a halgazdálkodásra jogosult kérelmére vagy hivatalból a halgazdálkodási hatóság élőhely- és állományvédelmi intézkedéseket rendelhet el.

(2) Az élőhely- és állományvédelmi intézkedések költségét a halgazdálkodásra jogosult köteles viselni.

11. § A halgazdálkodási hatóság a halállományt vagy annak táplálékforrását veszélyeztető állatfajok gyérítésének elvégzésére kötelezheti a halgazdálkodásra jogosultat.

5. A halak és halállományok védelme

12. § A természetvédelmi oltalom alatt álló hal és más hasznos víziállat kifogása (gyűjtése) – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – tilos.

13. Halgazdálkodási vízterületről kifogott halak – a 8. § (1) és (2) bekezdés szerint történő állománymentés és a mesterséges körülmények közötti szaporítási célból fogott halak a halgazdálkodási hatóság engedélyével végzett telepítésének kivételével – másik halgazdálkodási vízterületre vagy haltermelési létesítménybe nem telepíthetők, ide értve a haltakarmányozási célból történő kihelyezést is.

14. § (1) Halgazdálkodási vízterületre külföldről származó hal egyede nem telepíthető.

(2) Haltermelő létesítménybe külföldről származó hal csak a halgazdálkodásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben szabályozott esetekben, feltételekkel és módon telepíthető.

(3) Haltermelő létesítménybe vagy halgazdálkodási vízterületre az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott idegen és nem honos halfajok telepítése az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott engedély alapján végezhető.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott halfaj halgazdálkodási vízterületre történő telepítésére – a természet védelméről szóló törvényben meghatározott előírásokra is figyelemmel – engedély csak akkor adható, ha

a) a telepíteni kívánt vízterület teljesen zárt, lefolyástalan, vagy

b) a telepíteni kívánt állomány igazoltan szaporodásra képtelen és a természetvédelmi hatóság véleménye alapján ökológiai kockázatot nem jelent.

(5) Halgazdálkodási vízterületre hal csak a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló jogszabályban meghatározott forgalmazási és mentességi igazolásoknak való megfelelés esetén telepíthető.

15. § Ha a halgazdálkodási vízterületen vagy annak meghatározott részén a halállomány vagy élőhelyének védelme indokolja, a halgazdálkodási hatóság hivatalból vagy kérelemre

- a)* az előírt halászati, horgászati tilalmi időt – legfeljebb tizenöt nappal – meghosszabbíthatja vagy megrövidítheti;
- b)* korlátozhatja vagy megtilthatja – a 45. § (2) bekezdése alá nem tartozó – egy vagy több halfaj horgászatát, halászatát;
- c)* az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben előírt halászati méretkorlátozás alól meghatározott időtartamra felmentést engedélyezhet;
- d)* a halgazdálkodási hatóság általános halászati és horgászati tilalmat rendelhet el.

16. § (1) A közösségi jelentőségű fogható halfajok esetében a halgazdálkodási hatóság a 15. § *a)* és *c)* pontja szerinti döntéseket csak a következő esetekben hozhatja meg:

- a)* közegészségügyi, illetve közbiztonsági okból,
- b)* a halállományok és a vizek súlyos károsodásának megelőzése érdekében,
- c)* kutatás és oktatás, állományfeljavítás, visszatelepítés, és az ezekhez szükséges tenyésztés céljából,
- d)* az érintett halállomány nagyságához mérten kisszámú szelektív kifogásának, tartásának, illetve hasznosításának érdekében,
- e)* más hasznos víziállatok, valamint a természetesvízi élőhelyek védelme érdekében, vagy
- f)* más kiemelkedően fontos társadalmi, gazdasági közérdek, valamint a köz- és magántulajdon súlyos károsodástól való megóvása érdekében.

(2) Az (1) bekezdés szerinti halgazdálkodási hatósági döntésben meg kell határozni:

- a)* a halfajt és az egyedek számát,
- b)* a fogás módját, eszközeit,
- c)* azt a területet, amelyen a tevékenység gyakorolható,
- d)* a tevékenység időtartamát, és
- e)* a tevékenység halgazdálkodási hatóság általi ellenőrzésének módját.

(3) A halgazdálkodási hatóság az engedélyes (kötelezett) részére a tevékenység végrehajtásáról jelentéstételi kötelezettséget ír elő.

17. § Általános vagy időszakos fogási tilalom alá tartozó vagy jogszabályban, illetve hatósági határozatban megjelölt fogási méretnél kisebb vagy nagyobb hal vagy más hasznos víziállat fogása esetén a halat vagy más hasznos víziállatot, a fogást követően, haladéktalanul és kíméletesen vissza kell helyezni a vízbe, ilyen egyed kereskedelmi forgalomba nem hozható.

18. § (1) Halpusztulás észlelése esetén az észlelő köteles haladéktalanul a halgazdálkodási hatósághoz bejelentést tenni.

(2) A halgazdálkodási vízterületen bekövetkezett halpusztulás esetén a meder tulajdonosa, használója, a vízilétesítmény üzemeltetője, a vízparti ingatlan tulajdonosa, használója, valamint a halgazdálkodásra jogosult a vízmintavételt és a szükséges vizsgálat elvégzését köteles lehetővé tenni és túrni.

(3) A halgazdálkodási vízterületen bekövetkező halpusztulás okainak felderítése a halgazdálkodási hatóság feladata, melyről a miniszter által kijelölt vízélettani laboratórium útján gondoskodik.

(4) A halpusztulás okozta vízminőségi kár elhárítására a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló kormányrendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

19. § (1) A vízilétesítmény üzemeltetője köteles a jogosultat a víz leeresztésével, feltöltésével járó, vagy más, a halgazdálkodási jog gyakorlását akadályozó tevékenységének megkezdéséről és annak várható időtartamáról – a rendkívüli védekezési készülséget kivéve – legalább nyolc nappal megelőzően értesíteni.

(2) A nagy értékű természetes vízi halállományok ívási vándorlásának biztosítása érdekében a halgazdálkodási hatóság a vízfolyásokon, folyókon tervezett, a hosszanti átjárhatóságot akadályozó műtárgyak és vízilétesítmények beruházóját (üzemeltetőjét) hallépcső létesítésére és működtetésére kötelezheti.

(3) A vízilétesítmény üzemeltetője a vízszintszabályozás során a halállományok megújulása és megőrzése szempontjából fontos környezeti (ökológiai) szempontokat is köteles figyelembe venni.

III. FEJEZET

HALGAZDÁLKODÁS

6. Haltermelés, akvakultúra

20. § (1) Hal és más hasznos víziállat haltermelési létesítményben úgy termelhető, hogy nem veszélyezteti a felszíni vizek őshonos faunáját és flóráját.

(2) A haltermelési létesítmények típusait és a telepíthető halfajokat a miniszter az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben határozza meg.

(3) Forgalmazási céllal halat és más hasznos víziállatot tartó és tenyésztő, illetve annak termékeit előállító természetes és jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli szervezet, a haltermelés során köteles figyelembe venni a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló jogszabályban foglaltakat.

21. § (1) A halgazdálkodási hatóság által jóváhagyott halgazdálkodási tervben foglaltak alapján, haltermelés a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen vagy annak részén is folytatható. A halgazdálkodási vízterületen vagy annak részén folytatott haltermelés engedélyezését, feltételrendszerét a miniszter az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben határozza meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti haltermelés esetén a telepített hal tulajdonjoga, a hal kifogása (a horgászat kivételével) és forgalomba hozatala tekintetében az adott halgazdálkodási vízterület vagy annak része haltermelési létesítménynek minősül.

7. Halgazdálkodási jog

22. § (1) A halgazdálkodási jog, mint vagyonértékű jog a halgazdálkodási vízterületeken – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a Magyar Államot illeti meg. A halgazdálkodási joggal kapcsolatos jogokat a Magyar Állam nevében a miniszter gyakorolja.

(2) A halgazdálkodási jog haszonbérbe és vagyonkezelésbe adható.

(3) A halgazdálkodási jog gyakorlója köteles

- a) szükség szerint a halállományok telepítésekkel történő szinten tartására és fejlesztésére;
- b) az őshonos halfajok és vad típusú fajták, más őshonos hasznos víziállatok állományának védelmére, szükség szerint az eltűnt állományok repatriációjára;
- c) vízi életközösség biodiverzitásának fenntartására;
- d) a vízi élőhelyek és a természeti környezet megóvására;
- e) a társadalmi, gazdasági közérdek figyelembe vételére;
- f) a halászati őrzés és halvédelem hatékony működtetésére.

(4) A halgazdálkodásra jogosult – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott halgazdálkodási tevékenységeket maga köteles végezni.

(5) A halgazdálkodási jog gyakorlásával kapcsolatos kötelezettségek és jogok e törvényben foglaltak szerinti teljesítéséért és gyakorlásáért a halgazdálkodásra jogosult felel.

23. § Az önkormányzatot illeti meg a halgazdálkodási jog, ha az ingatlan, amelyen a halgazdálkodási vízterület fekszik, mentett oldalon helyezkedik el és az önkormányzat többségi tulajdonában áll.

8. A halgazdálkodási jog átengedése

24. § A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken a halgazdálkodási jog a Magyar Államot illeti, amely átengedhető

- a) vagyonkezelési szerződéssel
 - aa) költségvetési szerv részére,
 - ab) kizárólagos állami tulajdoni részesedéssel működő olyan gazdálkodó szervezet részére, amely alapító okiratában vagy külön jogszabályban meghatározott alapfeladata teljesítése érdekében kívánja azt hasznosítani, vagy
 - ac) olyan gazdálkodó szervezet részére, amely jogszabályban rögzített állami feladat ellátásához kívánja azt hasznosítani,
- b) haszonbérleti szerződéssel más természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet részére.

25. § (1) Központi költségvetési szervvel az azt irányító vagy felügyelő szerv egyetértésével köthető vagyonkezelési szerződés.

(2) Vagyonkezelési szerződés határozott időtartamra köthető, melynek időtartama legalább 5 év, legfeljebb 15 év.

(3) A vagyonkezelő a halgazdálkodási jogot harmadik személynek nem engedheti át.

(4) A vagyonkezelési szerződés egy példányát a jogosult köteles benyújtani a halgazdálkodási hatóság részére.

26. § (1) A halgazdálkodási jog hasznóbérbe adása – a (2) bekezdésben szereplő kivétellel – pályázat útján történik.

(2) A halgazdálkodási vízterület fekvése szerinti ingatlan kizárólagos tulajdonosa igényelheti a halgazdálkodási jog hasznóbérleti jogát (tulajdonosi hasznóbérlet). Tulajdonosi hasznóbérleti szerződés csak akkor köthető, ha halgazdálkodási jog nincs harmadik személynek hasznóbérbe vagy vagyonkezelésbe adva. Ha a halgazdálkodási jog harmadik személy hasznóbérletében vagy vagyonkezelésében áll, a tulajdonosi hasznóbérleti szerződés csak ennek lejártát követően léphet hatályba. A tulajdonosi hasznóbérletben álló halgazdálkodási jog alhasznóbérbe adható.

(3) A halgazdálkodási vízterület fekvése szerinti ingatlan tulajdonostársát előhasznóbérleti jog illeti meg a halgazdálkodási jog hasznóbérbe adása során.

27. § (1) A halgazdálkodási jog hasznóbérletére vonatkozó szerződés határozott időtartamra köthető, melynek időtartama legalább 5 év, legfeljebb 15 év.

(2) A halgazdálkodási jog hasznóbérletéért az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben az egyes víztípusok halgazdálkodási értéke alapján meghatározott hasznóbérleti díjat kell megfizetni.

(3) A határidőre meg nem fizetett hasznóbérleti díj és annak kamata adók módjára behajtható köztartozásnak minősül.

28. § (1) A halgazdálkodási jog hasznóbérletére kiírt pályázatok részletes feltételeit és értékelési pontrendszerét e törvény végrehajtására kiadott rendeletben kell meghatározni.

(2) Az értékelési pontrendszert úgy kell meghatározni, hogy

a) védje a természetes vagy természetközeli vízi ökoszisztémákat és segítse a halállományok természetes gyarapodását;

b) elősegítse az etikus sporthorgászat és a horgászturizmus fejlődését;

c) az adott vízterületnek megfelelő, többcélú halgazdálkodás és haszonvétel valósulhasson meg;

d) támogassa a helyi közösségek részvételét a lakóhelyüket érintő vizek halgazdálkodásában.

29. § (1) A halgazdálkodási jog hasznóbérletére irányuló pályázati felhívást a halászati hatóság írja ki.

(2) A benyújtott pályázatokról a halászati hatóság véleményt ad, és a 63. §-ban szereplő testület javaslatának figyelembe vételével a miniszter dönt.

(3) A halgazdálkodási jog hasznóbérletére irányuló szerződést a Magyar Állam nevében a miniszter köti meg. A szerződés érvényesen csak írásban köthető meg.

(4) A nyertes pályázó által a pályázatban feltüntetett vállalásokat a hasznóbérleti szerződésbe bele kell foglalni.

(5) A halgazdálkodási jog haszonbérletére irányuló szerződés nem köthető azzal, aki

- a) csőd- vagy felszámolási eljárás, végelszámolás, önkormányzati adósságrendezési eljárás alatt áll;
- b) tevékenységét felfüggesztette vagy akinek tevékenységét felfüggesztették;
- c) az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. §-ának 20. pontja szerinti, hatvan napnál régebben lejárt esedékességű köztartozással rendelkezik;
- d) állami vagyon hasznosítására irányuló korábbi – három évnél nem régebben lezárult – eljárásban hamis adatot szolgáltatott.

(6) Amennyiben a halgazdálkodási jog haszonbérletére irányuló szerződés megkötését követően merül fel az (5) bekezdés a) pontja szerinti felszámolási eljárás vagy végelszámolási eljárás, illetve az (5) bekezdés b) vagy d) pontja szerinti kizáró ok, a miniszter jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani.

(7) A halgazdálkodási jog haszonbérletére irányuló pályázati kiírás a szerződéskötésre az (5) bekezdésben foglaltakon túl további kizárási okokat is meghatározhat.

30. § (1) A halgazdálkodási jog haszonbérletére irányuló szerződés megszűnik a haszonbérelő

- a) felszámolását elrendelő végzés jogerőre emelkedését,
 - b) végelszámolásának kezdő időpontját
- követő napon.

(2) A halgazdálkodási jog haszonbérletére vonatkozó haszonbérleti szerződést a miniszter azonnali hatállyal, kártalanítási kötelezettség nélkül felmondhatja, amennyiben a haszonbérelővel szemben 5 éven belül – az adott halgazdálkodási vízterület vonatkozásában – három alkalommal jogerősen halgazdálkodási bírságot szabott ki a halgazdálkodási hatóság.

31. § (1) A halgazdálkodási jog haszonbérletére kötött szerződés megszűnésekor, eltérő megállapodás hiányában, a haszonbérelő követelheti

- a) az általa létesített, el nem vihető halgazdálkodási berendezéseknek, engedélyezett halgazdálkodási létesítményeknek a szerződés megszűnésekor megállapítható tényleges értékét;
- b) az okszerű gazdálkodás mértékéig a hasznos beruházásoknak a szerződés megszűnésekor megállapítható tényleges értékét;
- c) a szerződés megszűnésekor fennálló haltelepítés meg nem térült költségeinek az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott mértékű részét.

(2) A halgazdálkodási jog hat hónapon belüli ismételt haszonbérbe adása esetén az (1) bekezdés szerinti ellenértéket az új haszonbérelő köteles a volt haszonbérelő részére megfizetni.

32. § A halgazdálkodási jog haszonbérletére egyebekben a Polgári Törvénykönyv mezőgazdasági haszonbérletre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

9. Halgazdálkodói nyilvántartás

33. § (1) A halgazdálkodási hatóság nyilvántartást vezet a halgazdálkodási jog jogosultjáról. A nyilvántartás tartalmazza

- a) halgazdálkodási vízterület megnevezését, fekvésének határvonalainak meghatározását, az általa érintett ingatlanok művelési ágát;

- b)* halgazdálkodásra jogosult nevét, címét, adószámát vagy adóazonosító jelét; a halgazdálkodási jog haszonbérlet vagy alhaszonbérlet útján történő hasznosítása esetén a haszonbérlet időtartamát;
- c)* a halgazdálkodási vízterületre nyilvánítást megállapító hatósági határozat számát;
- d)* a halgazdálkodási jog gyakorlásának, illetve hasznosításának módját.

(2) A halgazdálkodásra jogosult, jogosultsága időpontjától kezdődő hatállyal, illetve az adataiban történt változást követő 15 napon belül köteles az (1) bekezdés szerinti adatait, illetve az adatváltozást bejelenteni a halgazdálkodási hatóságnak.

10. A halgazdálkodási vízterületek

34. § (1) Azt a halgazdálkodási vízterületet, ahol halgazdálkodási tevékenységet, haltermelést folytatnak vagy a jövőben folytatni kívánnak, a halgazdálkodási hatósághoz be kell jelenteni. A halgazdálkodási hatóság a halgazdálkodási vízterületet nyilvántartásba veszi.

(2) A nyilvántartásba vételt a halgazdálkodási vízterület fekvése szerinti ingatlan tulajdonosa kezdeményezheti, vagy a halgazdálkodási hatóság hivatalból veszi nyilvántartásba.

(3) A halgazdálkodási vízterület közérdekből

- a)* a génállomány megőrzése érdekében,
 - b)* a természetvédelmi érdekek érvényesítése miatt, vagy
 - c)* oktatási és kutatási célból
- különleges rendeltetésűvé nyilvánítható.

(4) A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek nyilvántartása tartalmazza

- a)* vízterület megnevezését;
- b)* vízterülettel érintett ingatlan(ok) helyrajzi számát;
- c)* vízterület nagyságát;
- d)* vízterület típusát;
- e)* ingatlan-nyilvántartásban szereplő művelési ágát;
- f)* víztérkódot;
- g)* meder területének tulajdonosát.

35. § (1) A nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken horgászati tevékenység kizárólag a 45. § (1) bekezdés alapján kiadott országos horgászrend szerint végezhető.

(2) A folyóvizek árterületének nem mentett oldalán elhelyezkedő, egyedileg nem nyilvántartott állandó vagy időszakos vízterületeket a halgazdálkodásra való jogosultság tekintetében, a főmeder halgazdálkodásának részeként kell tekinteni.

11. A halgazdálkodási szolgalmi jog

36. § (1) A halgazdálkodási jog gyakorlásával érintett ingatlan tulajdonosa, használója köteles a halgazdálkodási jog jogosultja által gyakorolt jogokkal és kötelezettségekkel összefüggő halgazdálkodási tevékenységeket – ha e tevékenységek más módon csak aránytalanul nehezebben vagy nagyobb költséggel végezhetőek – tűrni, illetve lehetővé tenni, különösen a halgazdálkodásra jogosultnak az ingatlanon keresztül a vízhez a Polgári Törvénykönyvben meghatározott

korlátozások betartásával történő eljuttását, az ingatlanon a halgazdálkodási tervben meghatározott tevékenységek végzését.

(2) A vízparti ingatlanra is kiterjedő áradás esetén az érintett ingatlan tulajdonosa köteles túrni, illetve lehetővé tenni a halivadék, halállomány halgazdálkodási vízterületre történő visszajuttatását.

(3) Az ingatlan tulajdonosát, használóját az (1) és (2) bekezdés szerinti jogokból és kötelezettségekből eredő károkozás esetén kártalanítás illeti meg.

12. A halfogásra jogosító okmányok

37. § (1) A halgazdálkodási vízterületeken a hal fogása és a halfogásra irányuló tevékenység a halgazdálkodási hatóság által kiadott halászati engedéllyel, továbbá halászati vagy horgászati igazolvánnyal (a továbbiakban: állami halászszejgy, állami horgászszejgy) e törvény rendelkezéseinek betartásával folytatható.

(2) A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen halfogási tevékenység végzéséhez – ha azt nem a halgazdálkodásra jogosult, vagy a nevében eljáró személy vagy szervezet végzi – a jogosult területi engedélye is szükséges.

(3) A halfogási tevékenységet végző személy köteles magánál tartani

a) nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen

aa) a halászati engedélyt, vagy

ab) az állami halászszejgyet és a területi engedélyt, vagy

ac) az állami horgászszejgyet és a területi engedélyt;

b) a nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen az állami horgászszejgyet,

– a továbbiakban együtt: halfogásra jogosító okmányok –, és azokat a halgazdálkodási hatóság, a halgazdálkodásra jogosult, a halászati őr, a mezőőr, a természetvédelmi őr, a társadalmi halőr és a rendvédelmi hatóság ellenőrzésre felhatalmazott képviselőjének felhívására bemutatni.

(4) A halfogásra jogosító okmányok csak a személyazonosság igazolására szolgáló arcképes igazolvánnyal együtt érvényesek.

(5) Halgazdálkodási vízterületen az érvényes halászati engedély, állami halászszejgy, vagy állami horgászszejgy birtoklása nélkül történő halfogás, az arra irányuló vagy arra alkalmas tevékenység jogosulatlan halászatnak vagy jogosulatlan horgászatnak minősül.

(6) Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a jogosult által kiadott érvényes horgászatra vagy halászatra jogosító területi engedély birtoklása nélkül történő halfogás, vagy az arra irányuló tevékenység jogosulatlan horgászatnak, illetve halászatnak minősül.

38. § (1) A halászati engedély azon nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen jogosít kereskedelmi célú halászat végzésére, amelyre kiadásra kerül.

(2) A halászati engedélyt a halgazdálkodási hatóság állítja ki díj ellenében az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott képzettséggel és vizsgával rendelkező igénylő részére.

(3) A halászati engedély kötelezően tartalmazza az engedély jogosultja által halászható nyilvántartott halgazdálkodási vízterület megnevezését, az alkalmazható halászeszközöket és egyedi jelölésüket, valamint az egyes fajokból évente kifogható mennyiséget.

(4) A halászati engedélyt a halgazdálkodási hatóság visszavonja, amennyiben az engedéllyel szemben 5 éven belül háromszor jogerősen halvédelmi bírságot szabtak ki.

(5) A halászati engedéllyel együtt, díj ellenében a halgazdálkodási hatóság az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott adattartalmú, sorszámozott fogási tanúsítvány nyomtatvány tömböt ad ki az engedélyesnek. További fogási tanúsítvány nyomtatványokat az engedélyes az engedélyt kiállító halgazdálkodási hatóságtól díj ellenében igényelhet.

(6) Egyéb hasznos víziállat kereskedelmi célú gyűjtése csak halászati engedéllyel végezhető.

39. § (1) Az állami halászejegyet a halgazdálkodási hatóság adja ki és kizárólag rekreációs célú halászatra jogosít, melynek országos rendjét az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

(2) Állami halászejegyet az a személy kaphat, akinek korábban már volt halászejegye vagy – ha e törvény másképp nem rendelkezik – halászvizsgával rendelkezik. Nem kell halászvizsgát tennie annak, aki halász szakmunkás képesítéssel, valamint annál magasabb (felsőfokú) halgazdálkodási, halászati szakirányú végzettséggel rendelkezik.

40. § (1) Állami horgászejegyet a halgazdálkodási hatóság, valamint az általa írásban feljogosított szervezet adhat ki. Az állami horgászejegy horgászatra jogosít, melynek országos rendjét az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

(2) Állami horgászejegyet az a személy kaphat, aki rendelkezik horgászvizsgával vagy az előző évi horgászejegyét bemutatja, horgászszervezeti tagságát igazolja, és fogási naplóját leadja. A horgászvizsgát a halgazdálkodási hatóság által kiadott vizsgabizonyítvánnyal, más országban tett vizsgát pedig az erről kiállított okirattal kell igazolni.

(3) Az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy részére történő állami horgászejegy kiadásához a (2) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni.

(3) Egy személy évente egy alkalommal, 2 hónapos időtartamra, az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek szerint történő horgászathoz turista állami horgászejegyet válthat, amely vonatkozásában a (2) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni.

(4) A horgászvizsga letétele alól a halgazdálkodási hatóság felmentést ad azon értelmi fogyatékos személy részére, akinek a törvényes képviselője, az állapotát igazoló okmányokat benyújtja. A horgászvizsga letétele alól mentesített, halfogásra jogosító okmányokkal rendelkező értelmi fogyatékos személy, kizárólag 18. életévét betöltött, állami horgászvizsgával rendelkező személy folyamatos jelenlétében horgászhat.

41. § (1) Az állami horgászjegyet, állami halászejegyet a halgazdálkodási hatóság – díj ellenében – adja ki.

(2) Mentesül az állami horgászjegy díjának megfizetése alól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy, továbbá a 70. életévét betöltött személy, valamint súlyos értelmi vagy testi fogyatékossgal élő személy.

42. § (1) A kiadott halászati engedélyekről, állami halászejegyekről, állami horgászjegyekről a halgazdálkodási hatóság központi nyilvántartást vezet.

(2) A (1) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza az engedélyes

a) családi és utónevét;

b) anyja leánykori családi és utónevét;

c) születési helyét, idejét;

d) állandó lakcímét;

e) horgászvizsga bizonyítvány számát vagy a horgászvizsga megszerzésének dátumát;

f) állami horgászjegy, állami halászejegy, halászati engedély számát;

g) halvédelmi bírságot kiszabó határozat számát;

h) állami horgászjegy, halászejegy, halászati engedély visszavonásának dátumát, valamint annak váltásától való eltiltás időtartamát.

43. § (1) Halászati engedély, állami halászejegy, állami horgászjegy nem adható annak a személynek - a bírság jogerős kiszabásától számított három hónaptól három évig terjedő időtartamra – akivel szemben halvédelmi bírságot szabtak ki.

(2) Az állami horgászjegyet, állami halászejegyet a halgazdálkodási hatóság visszavonja attól a személytől

a) aki ezen okmányát a helyszíni ellenőrzéskor nem tudja felmutatni és mulasztását a halgazdálkodási hatóságnál 10 napon belül nem pótolja,

b) akivel szemben halvédelmi bírságot szabtak ki,

c) akinek a horgászattal, a halászattal, vagy a hal fogásával összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét megállapították,

d) aki tiltott eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik.

(3) Halászati engedély, állami halászejegy, állami horgászjegy kiadása megtagadásának (1) bekezdés szerinti időtartamát a halgazdálkodási hatóság az eset összes körülményére – így különösen az érintettek érdekei sérelmének körére, súlyára, a jogsértő állapot időtartamára és a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, a jogsértéssel elért előnyre – tekintettel határozza meg a halvédelmi bírságot kiszabó határozatban.

(4) Halászati engedély, állami halászejegy, vagy állami horgászjegy megsemmisülése vagy elvesztése esetén az engedélyes haladéktalanul köteles a halgazdálkodási hatósághoz fordulni. A halgazdálkodási hatóság – díj ellenében – intézkedik az okmányok pótlásáról.

13. A területi engedély

44. § (1) A jogosult területi engedély adásával más személy (a továbbiakban: engedélyes) számára biztosíthat halászati vagy horgászati lehetőséget. A területi engedély a jogosult és az engedélyes közötti polgári jogi jogviszonyt testesíti meg. Területi engedélyt két vagy több jogosult együttesen is kiadhat.

(2) Területi engedély csak nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre adható ki.

(3) A területi engedély csak állami halászjeggyel vagy állami horgászjeggyel együtt jogosít halászatra vagy horgászatra.

(4) A területi engedélyen a jogosult köteles feltüntetni a halgazdálkodási tervében a hatóság által elfogadott korlátozásokat, amelyek betartása az engedélyes számára kötelező. A területi engedély részletes tartalmi követelményeit az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

(5) A jogosult az engedélyestől a halászati őr intézkedése során bevont területi engedélyt a halvédelmi bírság kiszabása iránt kezdeményezett hatósági, a halászattal, horgászattal, továbbá hal fogásával összefüggésben lefolytatott szabálysértési vagy büntetőeljárás jogerős befejezéséig visszatarthatja, és azt az eljárás eredményétől függően visszaadja vagy visszavonja.

(6) A jogosult köteles nyilvántartást vezetni az általa kiadott területi engedélyekről, továbbá köteles a nyilvántartásba a halgazdálkodási hatóság számára betekintést nyújtani, a halgazdálkodási hatóság kérésére adatot szolgáltatni.

14. A horgászat és a halászat rendje

45. § (1) A halászat, illetve a horgászat gyakorlása során be kell tartani

a) a halászat és a horgászat országos általános rendjére,

b) az egyes halfajok kifogását tiltó naptári időszakra (halászati és horgászati tilalmi idő),

c) a halfajonként a legkisebb és a javasolt legnagyobb kifogható méretre (halászati és horgászati méretkorlátozás),

d) a halfajonként a naponta és évente kifogható összes mennyiségre (halászati és horgászati mennyiségi korlátozás)

vonatkozóan e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott rendelkezéseket.

(2) Az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott idegenhonos, tájidegen, invazív halfajokra a méretkorlátozásra és kifogható összes mennyiségre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

(3) A halgazdálkodásra jogosult az (1) bekezdés *a)-d)* pontban meghatározottaktól eltérő korlátozásokat is meghatározhat a hasznosításában lévő halgazdálkodási vízterületre vonatkozóan, amennyiben ezeket a halgazdálkodási terv részeként a halgazdálkodási hatóság jóváhagyta. E korlátozásokat a területi engedélyen fel kell tüntetni.

46. § (1) Tilos a hal fogásához minden olyan fogási eszköz, illetve fogási mód alkalmazása, amely a halállományt vagy annak élőhelyét károsíthatja, veszélyeztetheti.

(2) Tilos folyóvízen olyan halfogó eszköz vagy készülék, továbbá olyan fogási mód alkalmazása, amely az aktuális vízállás esetén a folyó, a holtág, vagy a mellékág medrének felénél többet keresztirányban elzár.

(3) Tiltott halfogási eszköznek és módnak minősül

a) a (4) bekezdésben foglalt eset kivételével a hal fogásához olyan eszköz használata, valamint halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján történő birtoklása, amelynek működése az elektromos áram halakra kifejtett élettani hatásán alapul;

b) mérgező vagy kábító hatású anyag alkalmazása;

c) robbanóanyag alkalmazása;

d) szűrőszerszám alkalmazása;

e) bűvárszigony vagy más, halfogásra alkalmas bűváreszköz használata;

f) a halnak annak szájnyílásán kívüli módon akasztással történő zsákmányul ejtésre irányuló módszer (gereblyézés) alkalmazása;

g) hurokvető halászati módszer alkalmazása; sorhoroggal, csapóhoroggal történő halfogási módszer alkalmazása;

h) a (2) bekezdésben foglalt tilalom megsértése;

i) az a)-g) pontban foglalt tevékenység megkísérlése.

(4) A halgazdálkodási hatóság kutatási célból halfogási engedélyt adhat olyan eszköz használatával történő mintavételezésre, amelynek működése az elektromos áram halakra kifejtett élettani hatásán alapul.

47. § (1) A 46. § (4) bekezdése szerinti kutatási célú halfogási engedélyt, valamint a 46. § (2) bekezdésben foglalt tilalom alóli felmentést a halgazdálkodási hatóság a halgazdálkodásra jogosult kérelmére adhatja ki.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély, illetve felmentés – közösségi jelentőségi halfajok esetében a 16. § előírásainak figyelembevételével – a következő okokból adható meg:

a) keltetőházi szaporításhoz szükséges anyahalak begyűjtése;

b) ártéren végzett ivadékmentés;

c) rendkívüli kár elhárítása miatt szükséges lehalászás;

d) tudományos célt szolgáló vizsgálati anyag begyűjtése;

e) természetvédelmi célú beavatkozás szükségessége.

15. A halgazdálkodás tervszerűsége

48. § A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken a jogosult a halállomány és élőhelyének megújulása érdekében köteles az élőhelyre jellemző fajú évenkénti állománypótlás mellett oly módon gazdálkodni, hogy az élőhelynek megfelelő korú és sűrűségű halállomány tartósan fennmaradjon.

49. § (1) A halgazdálkodásra jogosult köteles 5 évre szóló halgazdálkodási tervet készíteni minden olyan nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre, amelyre nézve területi engedélyt ad ki, vagy amelyen haltermelést végez. A halgazdálkodási tervet a halgazdálkodási hatóság hagyja jóvá.

(2) Ha a halgazdálkodási terv jóváhagyását követően a halállomány vagy a hal élőhelyének állapotában bekövetkezett változás miatt szükséges, a halgazdálkodási hatóság a jogosult kérelemére vagy hivatalból a halgazdálkodási tervet módosítja, attól eltérést engedélyez.

(3) A halgazdálkodási terv tartalmazza

a) a nyilvántartott halgazdálkodási vízterület azonosító adatait, a jogosult nevét, lakcímét (székhelyét),

b) a vízterületen tervezett halgazdálkodást és más, halgazdálkodással összefüggő hasznosítási célokat,

c) az alkalmazható horgászati, halászati eszközök és módszerek megjelölését,

d) az évenkénti haltelepítés mennyiségére vonatkozó adatokat, halfaj és korosztály szerinti megosztásban,

e) a víz minőségének és halgazdálkodási értékének védelmét célzó intézkedéseket, beleértve a hal etetését vagy takarmányozását is,

f) a halgazdálkodás érdekében a vízínövény- és víziállat-állomány fenntartására tervezett intézkedéseket, valamint a halgazdálkodási kíméleti területek kijelölését,

g) az invazív, nem őshonos halfajok visszaszorítására vonatkozó intézkedési tervet,

h) a halállomány őrzésének módját, a halászati örök létszámát,

i) a területi engedélyek fajtáinak és mennyiségének meghatározását,

j) a helyi horgászrend országos horgászrendtől való eltéréseit.

50. § A 100 hektárnál nagyobb kiterjedésű nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodásra jogosultnak az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott felsőfokú halászati, halgazdálkodási szakirányú végzettséggel rendelkező személlyel kell rendelkeznie.

51. § (1) A miniszter rendeletben határozza meg a veszélyeztetett hasznosítható őshonos halfajok jegyzékét.

(2) E fajok hasznosítása a miniszter által jóváhagyott országos fajmegőrzési terv keretében végezhető.

16. Halgazdálkodási adatok szolgáltatása és gyűjtése

52. § (1) A halgazdálkodásra jogosult minden haltelepítését köteles a telepítés napját megelőzően legalább 4 nappal bejelenteni a halgazdálkodási hatóságnak.

(2) A halgazdálkodási hatóság a haltelepítéseket a helyszínen ellenőrizheti, a dokumentumokba betekinthez, szabálytalanság esetén a telepítést azonnali hatállyal megtilthatja, felfüggesztheti, a nem engedélyezett telepítő anyagot pedig elkobozhatja.

53. § (1) A halgazdálkodási hatóság, a halászati engedéllyel, az állami halászejeggyel, valamint az állami horgászejeggyel rendelkezők számára fogási naplót ad ki.

(2) A halászati engedéllyel, az állami halászejeggyel, valamint az állami horgászejeggyel rendelkező személy a kifogott halakról fogási naplót köteles vezetni és évente egyszer az összesített adatok szerint legnagyobb fogást adó, nyilvántartott halgazdálkodási vízterület jogosultjának leadni.

(3) A halászati engedélyes a fogási naplóját és a 38. § (5) bekezdése szerinti bekezdés szerinti fogási tanúsítványait negyedévente köteles bemutatni a halgazdálkodási hatóságnak, amely azokat ellenőrzi, adattartalmát rögzíti.

(4) A jogosult évente köteles az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott tartalommal a fogásokról jelentést készíteni a halgazdálkodási hatóságnak.

54. § (1) A halállomány és élőhelyének védelme érdekében a miniszter Országos Halgazdálkodási Adattárat (a továbbiakban: Adattár) tart fenn, és működtet a halgazdálkodási hatóság által átadott halgazdálkodási adatok nyilvántartása és elemzése céljából.

(2) Az Adattár adatai nyilvánosak. Az Adattárból történő adatszolgáltatásért az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott díjat kell fizetni.

55. § Tudományos kutatás, valamint a halállományok felmérése és megőrzése céljából a halgazdálkodási hatóság az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek szerint kutatási célú halfogási engedélyt adhat ki.

17. A halászati őrzés

56. § (1) A jogosult köteles a halgazdálkodási terv alapján hasznosított halgazdálkodási vízterület halállományát és élőhelyét őrizni vagy őrzéséről – halászati őr útján – gondoskodni. Halászati őr halastavon is foglalkoztatható. Halászati őrt több jogosult közösen is foglalkoztathat. A halászati őr feladatainak ellátásával a mezei őrszolgálat is megbízható.

(2) Halászati őr a működési helye szerinti halgazdálkodási hatóságnál halászati őri vizsgát és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről szóló törvényben meghatározott vizsgát, valamint az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szövegű esküt tesz.

(3) A halászati őrnek az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről szóló törvényben meghatározott szolgálati igazolvánnyal, szolgálati jelvénnel és egyen- vagy formaruhával kell rendelkeznie, valamint az alkalmazási feltételeknek meg kell felelnie.

(4) A halászati őrzés módját, továbbá a halászati őr foglalkoztatását vagy annak megszűnését a jogosult köteles a halgazdálkodási hatóságnál nyilvántartásba vétel céljából haladéktalanul bejelenteni. A halászati őr a (2) bekezdés szerinti vizsgákat legkésőbb a foglalkoztatásának kezdő napjától számított hatvan napon belül köteles letenni.

(5) A halászati őr működési területét a halgazdálkodási hatóság az általa kiadott szolgálati naplóban határozza meg. A halászati őr jogosult a működési helyén kívüli nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen is eljárni.

(6) Állami alkalmazásban álló halászati őr bármely halgazdálkodási vízterületen eljárhat.

(7) Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről szóló törvény szerint alkalmazott halászati őr az ott meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazásán túl jogosult

- a)* azt a személyt, aki a halgazdálkodási vízterületen, annak partján halászik, horgászik, hal kifogására irányuló tevékenységet végez vagy ahhoz előkészül, a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani;
- b)* a halászó, horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, illetve a halfogásra jogosító okmányok vagy jogosultság hiányában járművét átvizsgálni, a kifogott halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani;
- c)* a legkisebb kifogható méreten aluli vagy a legnagyobb engedélyezett méreten felüli, a területi engedélyben meghatározott mennyiségen felüli, a tilalmi időben kifogott, valamint a védett halat és más hasznos víziállatot a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani;
- d)* horgászati vagy halászati jogsértő cselekményt elkövető, helyi horgászrendet megsértő, személytől a területi engedélyt elvenni és azt a kibocsátónak haladéktalanul megküldeni.

(8) A halászati örök felügyeletét a halgazdálkodási hatóság – a rendőrséggel együtt – látja el.

(9) A halászati örökről és az 57. § (1) bekezdés szerinti társadalmi halőrökről a halgazdálkodási hatóság nyilvántartást vezet. A halászati örök nyilvántartása tartalmazza a halászati ör

- a)* a nyilvántartásba vételének időpontját;
- b)* családi és utónevét;
- c)* anyja leánykori családi és utónevét;
- d)* születési helyét, idejét;
- e)* lakóhelyét;
- f)* eskütelés időpontját, esküokmányának számát;
- g)* szolgálati igazolványa, jelvénye, naplója számát;
- h)* vizsgái időpontját és vizsgabizonyítványának sorszámát;
- i)* működési helyét, a halászati vízterület kódját;
- j)* munkáltatója (megbízó) megnevezését és címét;
- k)* alkalmazási jogviszonya típusát;
- l)* foglalkoztatásának kezdő, illetve befejező időpontját.

(10) A halászati örök hatósági nyilvántartására, vizsgakövetelményeire, továbbképzésére és működésére vonatkozó részletes szabályokat az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről szóló törvény, valamint annak végrehajtására kiadott rendelet, és e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

57. § (1) A halgazdálkodási hatóság illetékességi területén társadalmi halőröket bízhat meg.

- (2) Társadalmi halőr az a büntetlen előéletű személy lehet, aki
- a)* a működési helye szerinti halgazdálkodási hatóságnál díj ellenében vizsgát és az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szövegű esküt tett;
 - b)* a halgazdálkodási hatóság által kiadott szolgálati igazolvánnyal és az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati naplóval rendelkezik.

(3) A társadalmi halőr két évente a halgazdálkodási hatóság által szervezett továbbképzésen köteles részt venni.

(4) A társadalmi halőr jogosult

a) a halfogásra jogosító okmányok ellenőrzésére és halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén azok visszatartására a halászati őr megérkezéséig,

b) a kifogott halak fajának, méretének, tömegének ellenőrzésére, valamint halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén azok visszatartására a halászati őr megérkezéséig.

18. Halak és haltermékek kereskedelme

58. § (1) Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületről származó hal vagy haltermék kereskedelmi forgalomba csak fogási tanúsítvánnyal kerülhet. A fogási tanúsítvány haltétel jelölési dokumentációnak minősül.

(2) Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületről kereskedelmi forgalomba kerülő hal vagy haltermék fogási tanúsítványán a forgalmazás minden szakaszában fel kell tüntetni a fogási vízterület nevét.

(3) A halgazdálkodási hatóság a fogási tanúsítvány eredeti példányát a forgalmazás minden szakaszában ellenőrizheti.

(4) A halgazdálkodási hatóság az igazolatlan eredetű halat vagy halterméket elkobozza és az állategészségügyi hatóság közreműködésével megsemmisítteti.

59. § Valamennyi halnak és halterméknek a forgalmazás során meg kell felelnie a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló jogszabályban foglaltaknak, valamint az Európai Unió közvetlenül is alkalmazandó jogi aktusában meghatározott fogyasztói tájékoztatási követelményeknek.

IV. FEJEZET

A HALGAZDÁLKODÁSI IGAZGATÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ ÁLLAMI FELADATOK ÉS HATÁSKÖRÖK

19. A halgazdálkodási igazgatás, a halgazdálkodásért felelős miniszter feladat- és hatásköre

60. § (1) A miniszter a halgazdálkodással összefüggő irányítási, szervezési valamint szabályozási feladatkörében

a) kidolgozza a halgazdálkodás hosszú távú fejlesztési irányelveit, és gondoskodik ezek megvalósításáról;

b) kidolgozza a halgazdálkodás külön jogszabály szerinti támogatási rendszerét, és gondoskodik a támogatás forrásainak felhasználásáról.

(2) A miniszter a halgazdálkodási igazgatással összefüggő szervezési feladatkörében

a) gondoskodik az Adattár fenntartásáról és működtetéséről;

b) ellátja az állami támogatásokkal külön jogszabályban írt feladatokat;

c) jóváhagyja a veszélyeztetett hasznosítható halfajok országos fajmegőrzési tervét.

61. § (1) A halgazdálkodási szabályok és a halgazdálkodással összefüggő állami feladatok végrehajtását a halgazdálkodási hatóság végzi.

(2) A halgazdálkodási hatóság hatósági feladatainak ellátása során

- a)* külön térítés fizetése nélkül a halgazdálkodási vízterületre és az azzal érintett ingatlanra bejárhat;
- b)* az ingatlanon, illetve a vízparton szemlét, vizsgálatot tarthat;
- c)* a jogosulttól, a halásztól, a horgásztól a halgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben felvilágosítást, adatot, igazolást kérhet;
- d)* a halgazdálkodásra jogosultnak a halgazdálkodási joggal kapcsolatos iratait, dokumentumait, – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével – megismerheti és azokról másolatot, illetve kivonatot készíthet, valamint a nyilvántartásaiba betekinthat;
- e)* a halgazdálkodási vízterületen a halászat állapotáról megfigyelést végez;
- f)* a halállományt veszélyeztető tevékenység abbahagyását, illetve a tevékenységtől való tartózkodást rendelheti el;
- g)* a halpusztulás esetén a haltetem elszállítását ellenőrizheti;
- h)* jogosulatlan vagy nem megengedett módon való halászat, horgászat esetén a kifogott halat, valamint a kifogáshoz használt eszközt – elismervény ellenében – visszatarthatja;
- i)* a halgazdálkodási jog hasznosításával összefüggő jogszabálysértés észlelése esetén eljár, illetőleg az illetékes hatóságnál eljárást kezdeményez;
- j)* engedélyezi halfaj külföldről származó egyede vagy ennek továbbtenyésztéséből származó utódja telepítését;
- k)* a halgazdálkodással összefüggő berendezéseket, eszközöket ellenőrizheti;
- l)* eljárása dokumentálására a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíthet;
- m)* jogszabálysértés alapos gyanúja esetén jogosult a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni.

(4) A halgazdálkodási hatóságnál kérelemre indult eljárásban az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni.

62. § A halászati engedély, az állami halászejegy, az állami horgászejegy, és a turista állami horgászejegy díjának, valamint a halgazdálkodási haszonbérleti díjak állami bevételeit az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott célokra és módon közvetlenül a halgazdálkodás fejlesztésére kell felhasználni.

63. § A miniszter az e törvényben meghatározott feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben véleményező, javaslattevő tevékenységet ellátó, egyéb jogszabályban meghatározott halgazdálkodási kérdésekkel foglalkozó testületet hoz létre, amely elősegíti a halgazdálkodási jog gyakorlásával összefüggő egyéni és közérdek közötti összhang megteremtését, továbbá a miniszter felkérése alapján véleményt nyilvánít halgazdálkodási szakmai kérdésekben, és az azokra vonatkozó jogalkotási elképzelésekről.

20. A halgazdálkodási hatóság által alkalmazható jogkövetkezmények

64. § (1) A halgazdálkodási hatóság e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott rendelkezés, illetve hatósági határozatban foglaltak megsértése esetén intézkedést hozhat, bírságot szabhat ki

vagy figyelmeztetésben részesíti az eljárás alá vont jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetet vagy természetes személyt (a továbbiakban együtt: eljárás alá vont személy).

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, ha a cselekménynek a halgazdálkodási hatóság tudomására jutásától számított egy év, illetve a cselekmény elkövetésétől számított három év eltelt. A határidő számításakor a jogorvoslati eljárás időtartamát nem kell figyelembe venni.

65. § A halgazdálkodási hatóság az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározottak szerint, a feltárt jogsértés súlyával arányosan, a jogsértésben rejlő kockázat mértékének és jellegének figyelembevételével a következő intézkedéseket hozhatja:

- a) tevékenység végzését határozott időre, teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti, korlátozhatja, a működést megtilthatja, az újbóli működést feltételhez kötheti;
- b) vállalkozás, létesítmény működési engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, felfüggesztheti, visszavonhatja, illetve kezdeményezheti annak visszavonását;
- c) vállalkozás, létesítmény nyilvántartásba vételét feltételhez kötheti, határozott időre vagy véglegesen megtagadhatja, a vállalkozást, létesítményt törölheti nyilvántartásából;
- d) az újbóli engedélyezést vagy nyilvántartásba vételt oktatáson való részvételhez, annak igazolásához, illetve vizsgázáshoz kötheti;
- e) termék előállítását, tárolását, szállítását, felhasználását, forgalomba hozatalát, behozatalát, kivitelét, illetékességi területén való átszállítását feltételhez kötheti, korlátozhatja, felfüggesztheti, megtilthatja;
- f) elrendelheti halállomány, haltermék lefoglalását, forgalomból való kivonását, visszahívását, ártalmatlanítását, megsemmisítését;
- g) gépek, eszközök használatát megtilthatja;
- h) halfogásra alkalmas eszközt lefoglalhat, elkobozhat, elrendelheti a tulajdonos költségére történő megsemmisítését.

66. § (1) A halgazdálkodási hatóság halgazdálkodási bírságot szab ki a halgazdálkodásra jogosulttal szemben, amennyiben

- a) a halgazdálkodási terv szerinti kötelezettségének a halgazdálkodási hatóság figyelmeztetése ellenére nem tesz eleget;
- b) a halgazdálkodási tervtől engedély nélküli eltér;
- c) a halgazdálkodási hatóság hozzájárulása nélkül olyan fajú vagy korosztályú halat telepít, amelyet jogszabály tilt, vagy a halgazdálkodási terv nem tartalmaz;
- d) megsérti a hal és élőhelyének védelmére vonatkozó, e törvényben foglalt előírásokat;
- e) nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget;
- f) állami horgászjeggyel, állami halászjeggyel nem rendelkező személy számára területi engedélyt ad;
- g) megszegi a halászati örök alkalmazásával és bejelentésével kapcsolatos előírásokat.

(2) A halgazdálkodási szolgalmi jog gyakorlásának akadályozása esetén a halgazdálkodási hatóság halgazdálkodási bírságot szabhat ki a halgazdálkodási vízterülettel érintett ingatlan tulajdonosára, használójára.

(3) A halgazdálkodási bírság legkisebb összege ötvenezer forint, legmagasabb összege ötmillió forint.

67. § (1) A halgazdálkodási hatóság halvédelmi bírságot szab ki

- a)* jogosulatlanul horgászó,
- b)* jogosulatlanul halászó;
- c)* fogási napló vezetését elmulasztó;
- d)* a törvény által nem megengedett módon, eszközzel vagy tilalmi időben horgászó vagy halászó;
- e)* természetvédelmi oltalom alatt álló hal és más hasznos víziállat kifogását (gyűjtését) megvalósító;
- f)* halgazdálkodási kíméleti területen a tilalom feloldásáig – a hal szaporodását és fejlődését zavaró – halászati, horgászati vagy egyéb tevékenységet – ide értve gép meghajtású vízijármű használatát – , vadászatot, fürdőzést, végző;
- g)* halfogásra jogosító okmányok nélkül vagy a törvényben foglalt tilalmakat és korlátozásokat megszegve halfogásra alkalmas állapotban lévő eszközzel halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján tartózkodó;
- h)* állami horgászjegy, állami halászjegy igénylése során az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott nyilatkozatot valótlan tartalommal megtevő;
- i)* igazolatlan eredetű halat vagy halterméket forgalmazó;
- j)* a hal élőhelyén kialakult természeti egyensúly megbontására alkalmas szervezetet, táplálékanyagot halgazdálkodási vízterületre kijuttató;
- k)* méretkorlátozással vagy tilalmi idővel védett hal vagy más hasznos víziállat kifogását (gyűjtését) megvalósító;
- l)* a halgazdálkodási tervben rögzített helyi horgászrendet megsértő személlyel szemben.

(2) A halgazdálkodási hatóság a vízilétesítmény üzemeltetőjére halvédelmi bírságot szabhat ki, amennyiben a vízilétesítményt üzemeltetője a 19. § (2) vagy (3) bekezdésben foglaltaknak nem tesz eleget.

(3) A halvédelmi bírság legkisebb összege tízezer forint, legmagasabb összege ötszázezer forint.

68. § (1) A halgazdálkodási bírság, halvédelmi bírság mértékét az eset összes körülményére – így különösen az érintettek érdekei sérelmének körére, súlyára, a jogsértő állapot időtartamára és a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, a jogsértéssel elért előnyre – tekintettel kell meghatározni.

(2) Azonos tényállású, három éven belüli ismételt jogsértés esetén a bírság összege a korábban kiszabott bírság másfélszeresénél nem lehet kevesebb, de nem haladhatja meg az adott jogsértés esetén kiszabható bírság legmagasabb mértékét.

(3) A bírság tételes mértékét és kiszabásának részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

69. § (1) A bírságot az azt kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenötödik napig meg kell fizetni.

(2) Ha a jogi személyre, vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetre kiszabott bírságot a kötelezett nem fizeti meg és azt tőle nem lehet behajtani, a bírság megfizetésére a jogsértés elkövetése idején helytállni köteles tagot, vezető tisztségviselőt, illetve azt a személyt

kell kötelezni, aki a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet kötelezettségeiért a törvény alapján felel.

(3) A bírság kiszabásáról rendelkező határozat fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtása rendelhető el.

(4) A bírság összegét az azt kiszabó szerv számlájára kell befizetni.

70. § Amennyiben a jogsértő állapot megszüntetése érdekében a törvény szerint alkalmazható legalacsonyabb összegű bírság kiszabása is szükségtelen, bírságolás helyett a halgazdálkodási hatóság figyelmeztetésben részesítheti az eljárás alá vont személyt.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. Hatályba léptető rendelkezés

71. § (1) Ez a törvény 2014. január 1-jén lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény.

22. Átmeneti rendelkezések

72. § (1) Azon halgazdálkodási vízterületeken, ahol a törvény hatálybalépése előtt más szerzett – a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény szerinti – halászati jogot, valamint társult halászati jogot, e jog jogosultja a törvény hatálybalépésétől kezdődően a halgazdálkodási jog jogosultjává válik.

(2) A halgazdálkodási jog az érvényes haszonbérleti szerződés lejártáig, szerződés hiányában további 15 évig illeti meg a jogosultat.

(3) E törvény rendelkezéseit a hatályba lépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

23. Felhatalmazó rendelkezések

73. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben

a) jelölje ki a halgazdálkodási hatóságot, határozza meg jogállását, részletes feladatkörét és eljárási rendjét;

b) határozza meg az e törvény hatálya alá tartozó bírságok kiszámításának módját és mértékét;

c) jelölje ki a horgászvizsga és halászvizsga lefolytatására jogosult hatóságot, szervezeteket, illetve a vizsga követelményeit és szabályait.

74. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben határozza meg:

a) az engedélyezett halász és horgász eszközöket és módokat;

- b)* a halászati engedély, az állami halászejgy, az állami horgászejgy, a turista állami horgászejgy mintáját, tartalmával és kiadásával összefüggő részletes feltételeket, a halászati engedélyért, az állami halászejgyért és állami horgászejgyért járó díj mértékét és megfizetésének módját,
- c)* a horgászvizsga és halászvizsga vizsgadíjának mértékét és megfizetésének módját, a horgászvizsga letétele alóli felmentés feltételeit, valamint a halászati engedély kiváltásához szükséges vizsga és képzettség követelményeit;
- d)* halászati, halgazdálkodási szakirányú végzettséggel rendelkező személy foglalkoztatására vonatkozó előírásokat; halászati tevékenységekhez kapcsolódó képzettségi előfeltételekre vonatkozó szabályokat,
- e)* a halgazdálkodási jog haszonbérletére kiírt pályázatok részletes feltételeit és értékelési pontrendszerét; a haszonbérleti szerződés megszűnésekor a haszonbérelő által követelhető haltelepítési költségeket;
- f)* az Adattárból való adatszolgáltatás rendjét, az adatszolgáltatás díjának mértékét és megfizetésének módját,
- g)* az állami halászejgyet, állami horgászejgyet igénylő nyilatkozatának részletes szabályait;
- h)* a halászati tilalmak és korlátozások *r)* pont szerinti szabályozással nem érintett körét, valamint a tilalmak alóli felmentés szabályait;
- i)* a halgazdálkodási hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben;
- j)* a vízélettani laboratórium halgazdálkodási vízterületek minősítésére, vízszennyezéssel, halpusztulással kapcsolatos halélettani vizsgálatára vonatkozó eljárással összefüggő szabályokat,
- k)* a halászati engedély, az állami halászejgy, az állami horgászejgy, és a turista állami horgászejgy díjának, valamint a halgazdálkodási haszonbérleti díjak állami bevételei felhasználásának célját és módját; a tudományos kutatási célú halászati engedély kiadásának részletes szabályait,
- l)* az idegen és nem honos halfajok telepítésének és haltermelésben történő felhasználásának szabályait; a külföldről származó hal haltermelő létesítménybe telepítésének lehetőségét, módját;
- m)* a halgazdálkodási hatóság által vezetett nyilvántartások tartalmával és vezetésével kapcsolatos részletes szabályokat,
- n)* a halgazdálkodási bírság, halvédelmi bírság megfizetésére vonatkozó szabályokat;
- o)* a halak és más hasznos víziállatok gyógykezelésére alkalmazható készítmények, valamint etetésére alkalmazható takarmány, etetőanyag felhasználására vonatkozó szabályokat;
- p)* a halak és más hasznos víziállatok csoportosítását, különösen a közösségi jelentőségű, természetvédelmi és gazdasági kategóriáit; a veszélyeztetett hasznosítható őshonos halfajok jegyzékét; valamint az idegenhonos, tájidegen, invazív halfajok megnevezését; a hal és más hasznos víziállat halgazdálkodási értékét;
- q)* a nem halászható, horgászható halfajok és víziállatok körét, a halászati tilalmi időket, valamint a tilalmak alóli felmentés szabályait;
- r)* halfajonként a legkisebb és a javasolt legnagyobb kifogható méretet, a korlátozások alóli felmentés szabályait, valamint a halfajonként naponta és évente kifogható mennyiségeket, az ez alóli mentesség szabályait;
- s)* a halászati örök nyilvántartására, vizsgakövetelményére, továbbképzésére, működésére, valamint szolgálati igazolványára és a szolgálati jelvényére vonatkozó szabályokat; a halgazdálkodási hatóság előtti eskü szövegét;
- t)* a haltermelési létesítmények típusait;
- u)* a halgazdálkodásra jogosult által kötelezően végzendő halgazdálkodási tevékenységek körét;
- v)* a területi engedély részletes tartalmi követelményeit; valamint a fogási tanúsítvány (nyomtatvány tömb) részletes formai és tartalmi követelményeit;
- x)* a horgászat és a rekreációs célú halászat országos rendjét;

- y) a jogosult által a halgazdálkodási hatóságnak évente kötelezően benyújtandó, fogásokról készített jelentés formai és tartalmi követelményeinek meghatározására;
- z) a veszélyeztetett halállományok mentésének részletes szabályait, az állománymentést végző szervezet kijelölését, és a felmerült költségek viselésére vonatkozó rendelkezéseket.

(2) Felhatalmazást kap a halgazdálkodásért felelős miniszter arra, hogy a határrendészetért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben határozza meg az országhatár mentén lévő halgazdálkodási vízterületre a horgászat, a halászat rendjét.

24. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

75. § A 3. § és a 22-32. § az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

25. Az Európai Unió jogának való megfelelés

76. § E törvény:

- a) a Tanács 1005/2008/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről;
- b) a Bizottság 1010/2009/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról szóló 1005/2008/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- c) a Tanács 104/2000/EK rendelete a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről;
- d) a Bizottság 2065/2001/EK rendelete a fogyasztóknak a halászati és akvakultúra-termékekről történő tájékoztatása tekintetében a 104/2000/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról;
- e) a Tanács 708/2007/EK rendelete az idegen és nem honos fajoknak az akvakultúrában történő alkalmazásáról;
- f) a Bizottság 535/2008/EK rendelete az idegen és nem honos fajoknak az akvakultúrában történő alkalmazásáról szóló 708/2007/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- g) az Európai Parlament és a Tanács 304/2011/EU rendelete az idegen és nem honos fajoknak az akvakultúrában történő alkalmazásáról szóló 708/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról;
- h) a Tanács 2371/2002/EK rendelete a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról;
- i) a Tanács 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről;
- j) a Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról

I N D O K O L Á S

Az 1997-ben megalkotott, a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Hhtv.) az elmúlt években többször módosításra került, ugyanakkor jelenlegi formájában nem szolgálja megfelelően Magyarország természetes vízterületeinek környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szempontból is fenntartható halgazdálkodását.

A **halgazdálkodás** fogalmába beletartozik a *haltermelés* és a *természetesvízi halgazdálkodás*, amelyen a természetes vizek halállományán alapuló valamennyi haszonvételt értjük. A természetes vízi halgazdálkodásnak fontos elemei mind horgászat, mind a halászat, de egy új szabályozásnak egységesen kell kezelnie a halgazdálkodás feladatait, mindamelllett, hogy figyelembe kell venni az egyes hasznosítási formák eltérő igényeit és társadalmi súlyát.

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja, hogy a Hhtv. alapjaiból kiindulva, de azok gyökeres átalakításával **megteremtse egy, a kor követelményeinek jobban megfelelő halgazdálkodási szabályozás alapját**. Ennek érdekében a Javaslat a következő lényeges szabályozási irányokat illetően hoz változást:

- a) Tisztázza az elmúlt időszakban sok problémát okozó fogalmi meghatározásokat.
- b) A törvény hatályát kiterjeszti valamennyi magyarországi természetes halélőhelyre.
- c) A halgazdálkodási jogot a nem állami tulajdonú vizek esetében is alapelestben a Magyar Államhoz rendeli, hogy a közvagyon részét képező természeti erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodást elősegítse, és megfeleljen az Alaptörvény követelményeinek.
- d) A halászati haszonbérleti jogot a korábbinál erősebben köti a tulajdonjoghoz, de a haszonbérleti jogviszonyon keresztül biztosítani kívánja a fenntartható halgazdálkodást is.
- e) A korábbinál nagyobb hangsúlyt helyez a hal élőhelyek megőrzésére és a természetes halszaporulat megóvására.
- f) Elősegíti a hazai horgászat és horgászturizmus további mennyiségi és minőségi fejlődését.
- g) Korlátozza, egyben átláthatóvá és szabályozottá teszi a természetesvízi halászatot. Ezen keresztül a természetes vizekben fogott halak piacát is ellenőrizhetővé teszi, ami segíti az illegális halfogások elleni küzdelmet.
- h) Összhangot teremt a halgazdálkodást jelentősen érintő, változó vagy új jogszabályokkal.

Az 1997-ben megalkotott halászati törvényt új – a korábbi törvényi alapokból és felhalmozott tapasztalatokból kiinduló, korszerű – törvényi szabályozással kell felváltani, amely a halgazdálkodás környezeti, társadalmi és gazdasági aspektusait komplexen és differenciáltan tudja kezelni.

A Javaslat a fenti célok megvalósítása érdekében a következő szabályozási elemeket tartalmazza:

a) Halgazdálkodási jog fogalmának bevezetése a halászati jog helyett

A halgazdálkodás fogalma jobban kifejezi a Javaslat megalkotásának célját, mert tartalma szerint nem csupán egyirányú haszonvételt feltételez, hanem magában foglalja a halállománnyal, mint természeti erőforrással történő gazdálkodás tevékenységeit. A Javaslat ezért elsősorban a halgazdálkodás fogalmát használja.

A Javaslat szerint a hal valamennyi halgazdálkodási vízterületen a Magyar Állam tulajdonában van, mert csak így valósítható meg az értékes természeti erőforrással történő fenntartható gazdálkodás {Magyarország Alaptörvénye P) cikk}, amely természetvédelmi, gazdasági és társadalmi szempontokat is figyelembe vesz.

b) A hal élőhelyének védelme

Minden halgazdálkodás alapja a hal élőhelyének megóvása és különösen a szaporodás, az ivadéknevelés és az áttelelés peremfeltételeinek biztosítása. A Javaslat felhatalmazza a halászati hatóságot, hogy szakmai indokok alapján egy adott halgazdálkodási vízterületen élőhely- és állományvédelmi intézkedéseket vezessen be. Ez lehet egyes halfajok fogásának teljes tiltása, vagy az adott vízterületre vonatkozó területi, vagy eszközbeli halfogási korlátozás, időszakosan vagy állandóan. Teljes halfogási tilalmat egy adott halgazdálkodási vízterületre csak az országos illetékességgel rendelkező halgazdálkodási hatóság rendelhet el. A tilalmak meghirdetésének részleteit a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet fogja meghatározni. A Javaslat lehetővé teszi azt is, hogy a halgazdálkodásra jogosult maga kezdeményezzen élőhelyvédelmi és állományvédelmi intézkedéseket, amivel lehetővé válik az úgynevezett halgazdálkodási kíméleti területek kijelölése.

c) Halállományok védelme

A halak és halpopulációk védelmének alapját a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény adja. Az ágazati törvényben azoknak a speciális védelmi intézkedéseknek kell megteremteni a törvényi alapját, amelyek a halállományok, mint kiaknázható természeti erőforrás megújulásához szükségesek. Az új jogszabály egyértelműen meg kívánja akadályozni azt a sajnálatos gyakorlatot, amikor természetes vizekben fogott halakat horgászati célból más természetes vagy mesterséges vizekbe telepítenek. Az európai uniós szabályozással összhangban a Javaslat alapot teremt a külföldről származó hal és az idegen, nem honos fajok telepítési lehetőségeinek rendeleti szabályozására.

d) Haltermelés, akvakultúra

A Javaslat elhatárolja egymástól az EU-jogban és a hazai gyakorlatban is teljesen más alapokon nyugvó *haltermelés* és a *természetesvízi halfogás* szabályozását. Lehetővé teszi azonban, hogy az arra alkalmas halgazdálkodási vízterületen is megvalósulhasson haltermelés. Ilyen lehet a kisebb víztározók hasznosítása vagy a természetes tavakon történő ketreces haltermelés. Ezt a tevékenységet azonban a halgazdálkodási hatóságnak kell engedélyeznie.

Az ágazati törvénynek kell megteremtenie az idegen és nem honos fajok akvakultúrában történő termelésének jogszabályi kereteit. A részletes szabályokat az uniós jog alapján jelenleg önálló rendelet rögzíti.

e) Halgazdálkodási jog

A Javaslat a halászati jog helyett bevezeti a **halgazdálkodási jog** fogalmát. A korábbi szabályozáshoz hasonlóan, a halgazdálkodási jog alapvetően a *Magyar Államot illeti meg*, kivéve az önkormányzat tulajdonában lévő halgazdálkodási vízterületet, ahol az önkormányzatot illeti meg a jog. Azokon a halgazdálkodási vízterületeken, ahol a halászati jogot a Magyar Állam korábban átengedte, a halgazdálkodási jog a halászati jog jogosultját illeti meg a Javaslat hatályba lépése után is. Az új törvény hatálybalépésével a halászati jogot automatikusan halgazdálkodási jogként kell értelmezni a hasznosítási jogosultság, a haszonbérletek kapcsán is. **A halgazdálkodási vízterületeken élő halak függetlenül a halgazdálkodási jog jogosultjától** (a halállomány fogalmát a Javaslat kiterjesztve alkalmazza az egyéb vízi állatokra is) **a Magyar Állam tulajdonában vannak mindaddig, amíg kifogásra nem kerülnek**. A hal a kifogásával vagy elhullásával kerül a halgazdálkodásra jogosult tulajdonába, aki ezt a jogot a területi engedély kiadásával átengedheti az engedélyes (halfogásra jogosult) számára.

f) Halgazdálkodási vízterület

Magyarország valamennyi felszíni vize, ahol hal él, a törvény erejénél fogva, automatikusan halgazdálkodási vízterületté válik (alsó mérethatár: 0,5 hektár), amelyeken bármilyen halgazdálkodási tevékenység csak a Javaslatban foglalt szabályok alapján lesz végezhető. A halgazdálkodási vízterületek közül azokat, ahol folyamatos és szakszerű halgazdálkodás lehetséges és szükséges, a halgazdálkodási hatóság *halgazdálkodási vízterületté nyilvánítja*, nyilvántartja, hasznosításra megpályáztatja, és a jogosultat rögzíti. A Javaslat hatálya a nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületekre is kiterjed, de ott csak horgászati haszonvételt és ivadékmentési halászati tevékenységet enged meg a végrehajtási rendeletben szabályozottak szerint.

g) A halgazdálkodási jog hasznosítása, gyakorlása

A halgazdálkodási jogot a tulajdonos haszonbérbe adhatja, vagy maga élhet ezzel a jogával. A Magyar Állam tulajdonában lévő vizek esetében a Magyar Állam dönt arról, hogy haszonbérbe adja-e a vízterület halgazdálkodási jogát, és milyen módon adja haszonbérbe. Az állami tulajdonnal nem érintett, nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken a tulajdonos vagy tulajdonosok, a törvény végrehajtására kiadott rendeletben szabályozott módon elsőbbséget élveznek majd a halgazdálkodási haszonbérlet megkötésére. A tulajdonjog alapján elnyert halgazdálkodási haszonbérlet esetében a jogosult a halgazdálkodás bármely területére bevonhat harmadik felet. Egyéb halgazdálkodási haszonbérletek esetében a pályázatban megfogalmazottak szerint a jogosult a halgazdálkodás alaptevékenységeit maga köteles végezni. A pályázatok kiírásának és értékelésének részleteit a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet fogja szabályozni, de az értékelési szempontok alapjait a Javaslat határozza meg.

h) Halfogásra jogosító okmányok

A korábbi szabályozással ellentétben már az állami engedélyek szintjén elkülönülnek egymástól a különböző halfogási tevékenységek. A halfogási tevékenység előfeltételeit jelentő állami engedélyek a következő három alaptípusba sorolhatóak:

Halászati engedély: a megyei halgazdálkodási hatóság állítja ki azon személyeknek, akik saját halgazdálkodási vízterülettel rendelkeznek, vagy egy (vagy több) halgazdálkodásra jogosulttal halászati szerződést kötöttek, vagy alkalmazásában állnak. Kereskedelmi célú halászatot csak az ilyen engedéllyel rendelkezők végezhetnek, természetes vízből kifogott halat csak ilyen engedély birtokában lehet értékesíteni. A halászati engedély mellett a halászati hatóság sorszámozott „fogási tanúsítvány” tömböt is ad az engedélyesnek, amiből minden értékesített haltételhez tanúsítványt kell kiállítania.

Állami halászejegy: Azok a kisszerszámos vagy hobbi (rekreációs) halászok kapják, akik családjuk ellátására halászeszközökkel foghatnak halat, de nem értékesíthetik azt. Az alkalmazható eszközök rendeleti úton lesznek meghatározva. Ezek a halászok csak aktív eszközöket használhatnak majd, amelyeknél a halásznak folyamatosan jelen kell lennie az eszközhasználat során. Ezek a halászok, az eszközök kivételével, a horgászokkal mindenben megegyező szabályozás szerint működhetnek.

Állami horgászejegy: a jelenleg is használatos horgászokmány, amelynél azonban a Javaslat lehetőséget ad arra, hogy az állam kiadhasson speciális, korlátozott időtartamra és eszköz használatra jogosító úgynevezett *turista állami horgászejegyet* is. Ehhez nem szükséges horgászvizsga vagy egyesületi tagság, de a területi engedélyt ugyanúgy meg kell vásárolni hozzá. Ezzel a lehetőséggel egyszerűbb lesz a horgászat kipróbálása, és a belföldi vagy külföldi turisták is egyszerűbben tudnak horgászni.

A területi engedélyt továbbra is a halgazdálkodásra jogosult adja ki a Javaslat szerint és azon fel kell tüntetni mindazon helyi korlátozásokat, amelyeknek megszegése a területi engedély bevonásával jár.

i) A horgászat és a halászat rendje, a halgazdálkodás tervszerűsége

A korábbi szabályozástól eltérően a Javaslat felhatalmazza a halgazdálkodásért felelős minisztert, hogy országos hatállyal határozza meg az állami halászejeggyel és állami horgászejeggyel végezhető halfogás módját. Ennél az alaprendnél csak szigorúbb lehet a jogosult által a halgazdálkodási tervben rögzített helyi horgászrend. A halállományra különösen veszélyes eszközök és módszerek használatának tilalmát törvényi szinten is rögzíteni szükséges.

Az állam a halgazdálkodási hatóságon és a jogosult által készített halgazdálkodási terven keresztül tudja befolyásolni egy adott halgazdálkodási vízterület működését. Ebben a tervben kell meghatározni azokat a helyi szabályozási sajátosságokat is, amik eltérnek az országos rendtől. Ezért nagyon fontos, hogy minden nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre terv készüljön. A tervek összetettségét a víztípustól függően a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet fogja meghatározni, és a tervek a halgazdálkodási hatóság jóváhagyása után válnak kötelező érvényűvé. A terv által a szakszerűtlenül, jogszerűtlenül végzett tevékenységek szankcionálhatósága is világossá, egyértelművé válik.

j) Halgazdálkodási adatok szolgáltatása és gyűjtése

Új alapokra helyezi a Javaslat a fogási adatok gyűjtését az állami halászejeggyel és állami horgászejeggyel halat fogók esetében. A jogszabály *új, egységes országos fogási naplót vezet be*, ami az állami jeggyel együtt adandó ki. Ez a gyakorlatban nem feltétlenül jelent papíralapú nyomtatvány kiadást, az állami jegy sorszámához rendelt naplót interneten is letölthetővé és nyomtathatóvá lehet tenni.

Az adatok összesítését továbbra is a jogosultak végzik majd és az adatokat megküldik az Országos Halászati Adattárnak. A Javaslat nem zárja ki, hogy amennyiben a jogosult részletesebb fogási adatokat akar kapni, akkor saját fogási naplót is kiadjon, vagy ilyenén alapuló reprezentatív felmérést végezzen, de ezek adatai nem kerülnek bele az országos adatokat összesítő Adattárba.

A halászati engedéllyel működő halászok fogási naplóját az illetékes halgazdálkodási hatóság fogja gyűjteni és ellenőrizni a fogási tanúsítvánnyal együtt.

A fogási és a telepítési adatokat az Országos Halgazdálkodási Adattárban kell rögzíteni, amely közhiteles adattárként fog működni.

Át kell alakítani a kutatási halfogási engedélyek rendszerét is, és ezt a tevékenységet el kell választani a halásztól vagy a horgásztól. Az engedély kiadása az új szabályozásban országosan egységes lesz és ilyen csak az országos illetékességű halgazdálkodási hatóság adhat ki az Országos Halgazdálkodási Tanács javaslata alapján. A kérelmezés menetét és a bírálat szempontjait a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet tartalmazza.

k) A halászati őrzés

A jogszabály a halászati őrzés tekintetében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvényt (továbbiakban: rendészeti tv.) egészíti ki.

Mivel az új halgazdálkodási szabályozás megvalósításához elengedhetetlen a halőrzés szigorítása is, lehetővé kell tenni, hogy minél több önkéntes vagy megbízásos alapon működő társadalmi halőr tevékenykedjen a halgazdálkodási vízterületeken. Ha ezt nem teszi lehetővé a szabályozás, akkor nagyon sok kisebb, horgászegyesület által kezelt vízterületen lehetetlenné válik a halőrzés. Az önkéntesként, az egyesület megbízásából működő társadalmi halőrök ezt a problémát enyhíthetik. A társadalmi halőrök fő feladata a rendészeti tv. alapján eljáró halászati örök munkájának segítése lesz és csak nagyon korlátozott ellenőrzési jogosultságot ad nekik a Javaslat. A képzésük és vizsgáztatásuk a megyei halgazdálkodási hatóság feladata lesz, amelynek módját a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet rögzíti.

l) Halak és haltermékek kereskedelme

Felismerve, hogy a hazai vizek egyik jelentős problémája az illegális halfogás és az erre épülő illegális halértékesítés, a Javaslat a természetes vizekből származó halak védelmét a kereskedelemre is ki akarja terjeszteni. Az európai uniós jelölési és fogyasztói tájékoztatási előírásokkal párhuzamosan, azokhoz illeszkedve, a Javaslat előírja, hogy a hazai édesvízi fogásból származó haltermékeknek rendelkeznie kell *fogási tanúsítvánnyal*. Mivel a Javaslat csak a hivatásos, halászati engedéllyel halászók számára engedélyezi ilyen dokumentum kiállítását, ezek a fogási tanúsítványok jól ellenőrizhetőek lesznek. A fogási tanúsítványt a halász akkor állítja ki, mikor a fogását értékesíti. A fogási tanúsítványát akkora haltételre készíti el, amely innentől együtt mozog a teljes kereskedelmi láncon a fogyasztóig, és a tanúsítvány eredeti példánya mindig a termékkel együtt mozog. Feldolgozott terméken a rendeletben szabályozott módon a címkézésben kell jelölni a tanúsítványt. Azzal, hogy a jogszabály a fogyasztói tájékoztatás részévé teszi a fogási tanúsítványt, lehetőséget teremt a legális eredetű hal vásárlását ösztönző fogyasztói kampányokra is.

m) A halgazdálkodási igazgatással összefüggő állami feladatok és hatáskörök

A Javaslat a halgazdálkodási hatósági feladatok telepítését az általános szabályozási gyakorlatnak megfelelően rendeleti szintre telepíti. A kiszabható bírságoknál legalsó és legfelső tételeket határoz meg, ahol a bírságkiszámítás módját szintén a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet fogja tartalmazni. Meghatározza ugyanakkor a Javaslat, hogy a halgazdálkodási bevételek egy részét a halgazdálkodás fejlesztésére kell fordítania az államnak. A felhasználás céljait és módját a Javaslat végrehajtására kiadott rendelet, a keretösszeget pedig a mindenkori költségvetési törvény határozza majd meg.